

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Oktatási és Kulturális Miniszter

21621/2007.

TERVEZET!

**Tárgy: az Oktatási Jogok Biztosa Hivatalának feladatairól és működésének szabályairól
szóló OKM rendelet tervezete**

Budapest, 2007. július

Készítette: Dr. Klész Tibor

Látta: Csillag Márta
Dr. Szüdi János

Jóváhagyta: Dr. Hiller István

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Oktatási Jogok Miniszteri Biztosa Hivatalának feladatairól és működésének szabályairól szóló 40/1999. (X. 8.) OM rendelet hatályon kívül helyezését és a tárgyban új rendelet megalkotását a hivatal névváltozása, valamint a minisztérium névváltozása tette szükségessé.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériummal lefolytatott egyeztetés eredményeként nincs mód a fenti rendelet módosítására, tekintettel arra, hogy az oktatási jogok miniszteri biztosa elnevezés változása miatt a jogszabály címe is megváltozik, ekkor pedig új rendelet kiadása indokolt a kodifikációs szabályok szerint. Ezek alapján a szükséges, lényegében technikai változtatások új jogszabály keretében tehetők meg.

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Az oktatási és kulturális miniszter

...../2007. (....) OKM

r e n d e l e t e

az Oktatási Jogok Biztosa Hivatalának feladatairól és működésének szabályairól

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) 94. § (1) bekezdés g) pontjában, illetve a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 153. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VIII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában foglalt feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

Az Oktatási Jogok Biztosa Hivatalának feladata és jogállása

1. §

(1) Az Oktatási Jogok Biztosának Hivatala (a továbbiakban: hivatal) az Oktatási és Kulturális Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) önálló, belső szervezeti egységként működik. A hivatal a gyermeket, a tanulót, a hallgatót, a kutatót, a pedagógust, az oktatót, a szülőt, a felsőoktatási intézmény minden alkalmazottját, valamint azok közösségeit megillető, oktatással kapcsolatos állampolgári jogok érvényesülésének elősegítésében működik közre.

(2) A hivatalt az oktatási jogok biztosa vezeti. A hivatalt megillető jogosítványokat az oktatási jogok biztosa gyakorolja. Az oktatási jogok biztosa megbízatása során jogosult az oktatási jogok biztosa cím használatára.

(3) Az oktatási jogok biztosát – az Országos Köznevelési Tanács javaslatára, a Felsőoktatási és Tudományos Tanács véleményének kikérése mellett – az oktatási és kulturális miniszter (a továbbiakban: miniszter) nevezi ki és menti fel, gyakorolja felette a munkáltatói jogokat. Az oktatási jogok biztosa működése során a minisztérium szervezetében kizárólag a miniszternek tartozik felelősséggel.

(5) A hivatal munkatársait a miniszter nevezi ki és gyakorolja felettük a munkáltatói jogokat.

(4) A hivatal működését, szervezeti felépítését, belső és külső kapcsolatrendszerét a minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata és a hivatal ügyrendje határozza meg. A hivatal ügyrendjét az oktatási jogok biztosa készíti elő és a miniszter hagyja jóvá.

(6) A hivatal éves költségvetése a minisztérium igazgatási költségvetésén belül, elkülönítetten kerül megállapításra.

Kizárási okok

2. §

(1) Az oktatási jogok biztosa nem folytathat eljárást olyan ügyben, amelynek intézésében kinevezését megelőzően maga is részt vett.

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

(2) Az oktatási jogok biztosa köteles az (1) bekezdésben meghatározott körülményt haladéktalanul írásban jelezni a miniszternek.

Személyi és tárgyi hatály

3. §

Az oktatási jogok biztosa eljárásának tárgya lehet olyan egyedi ügyben hozott határozat vagy intézkedés, valamint határozat (intézkedés) elmulasztása, amely az Alkotmány 70/F. §-ában, illetve 70/G. §-ában, továbbá a Kt.-ben, az Ftv.-ben, valamint a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvényben a gyermek, a tanuló, a szülő, a pedagógus, a hallgató, a kutató, illetve a felsőoktatási intézmény minden alkalmazottja számára biztosított jogokat (a továbbiakban: védett jogok) sérti, vagy a sérelem közvetlen veszélyét idézi elő. Azonos védelemben részesülnek a gyermekek, a tanulók, a szülők, a pedagógusok, a hallgatók, a kutatók, oktatók és a felsőoktatási intézmény minden alkalmazottja közössége számára törvényben biztosított jogok is.

Időbeli hatály

4. § (1) Kérelemre induló eljárás a közigazgatási hatósági eljárásban hozott határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül kezdeményezhető. Ha közigazgatási jogorvoslati lehetőséget jogszabály nem biztosít, a sérelmezett jogerős határozat vagy intézkedés meghozatalától számított egy éven belül kezdeményezhető eljárás.

(2) Határidő nélkül benyújtható a jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközével kapcsolatban a kérelem.

(3) Hivatalból eljárás határidő nélkül indítható.

Az oktatási jogok biztosa kérelemre induló eljárása

5. §

(1) Az oktatási jogok biztosa eljárására az e rendeletben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Egyedi ügyben – írásbeli beadvánnyal – az oktatási jogok biztosához fordulhat a gyermek, a tanuló, annak szülője, a pedagógus, valamint a hallgató, a kutató, az oktató, a felsőoktatási intézmény minden alkalmazottját, valamint azok közössége (továbbiakban: kérelmező), ha megítélése szerint védett jogait sérelem érte, vagy azokra nézve sérelem közvetlen veszélye áll fenn (kérelemre induló eljárás). A kérelemre induló eljárás a beadványnak az oktatási jogok biztosához történő megérkezésével kezdődik.

(3) A cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy helyett és nevében törvényes képviselője is jogosult az oktatási jogok biztosához fordulni.

(4) Az oktatási jogok biztosához a jogosult abban az esetben fordulhat, ha a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket – a bírósági eljárás kivételével – kimerítette.

(5) Az oktatási jogok biztosa a kérelmező személyi adatait – ellenkező kérelem hiányában – a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvénynek megfelelően kezeli. Erre a tényre a kérelmező figyelmét fel kell hívni.

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

(6) A hiányos beadványt az oktatási jogok biztosa hiánypótlásra – határidő megjelölésével – visszaadhatja.

(7) Az oktatási jogok biztosához benyújtott kérelme miatt senkit sem érhet hátrány. A kérelmezőt a közérdekű bejelentővel azonos védelem illeti meg.

6. §

(1) Az oktatási jogok biztosa a beadványt köteles megvizsgálni.

(2) Az oktatási jogok biztosa érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a beadványt, illetve az eljárást megszünteti, ha

a) a beadványt nem az arra jogosult nyújtotta be,

b) a beadványt határidő lejártá után nyújtotta be a kérelmező,

c) a kérelmező – a bírósági eljárás kivételével – nem merítette ki a rendelkezésére álló jogorvoslatokat,

d) az ügyben bírósági eljárás indult, vagy az ügyben már jogerős bírósági határozat született,

e) ugyanabban az ügyben az oktatási jogok biztosa már eljár, és a beadvány nem tartalmaz új tényeket,

f) a beadvány nyilvánvalóan alaptalan.

(3) Az oktatási jogok biztosa a kérelmet elutasíthatja, ha az abban szereplő jogsérelem, illetőleg annak közvetlen veszélye csekély jelentőségű.

(4) Ha az ügy e rendelet alapján nem tartozik az oktatási jogok biztosa hatáskörébe, az oktatási jogok biztosa a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat – az ügyfél egyidejű értesítése mellett – a átteszi a hatáskörrel rendelkező hatósághoz. Az ügyfél értesítése tartalmazza az ügyben hatáskörrel rendelkező szervet.

(5) Az oktatási jogok biztosa a beadvány elutasításáról, illetve az eljárás megszüntetéséről - annak indokolásával - a döntés meghozatalától számított 30 napon belül a kérelmezőt értesíti.

7. §

(1) Az oktatási jogok biztosa azt a beadványt, amelyet a 6. § (2) bekezdése szerint nem utasított el, a kérelmezővel, illetve a döntéshozó vagy a döntéshozatalt elmulasztó intézménnyel, jogi, illetve természetes személlyel (továbbiakban: intézmény) egyeztetési (egyeztetési eljárás).

(2) Az egyeztetési eljárásban a beadványt – határidő jelölésével – nyilatkozattételre elküldi az intézménynek, továbbá a kérelmezőt és az intézményt írásban felhívja álláspontjaik közlésére és a kérdés rendezésére.

(3) A kérelmező és az intézmény írásban közölt nyilatkozata, illetve válasza alapján – indokolt esetben – az oktatási jogok biztosa személyes egyeztetésre hívja a kérelmezőt és az intézményt, továbbá a megoldásra javaslatot tesz.

(4) Amennyiben az ügyben a védett jogok tiszteletben tartásával megegyezés születik, az oktatási jogok biztosa erről jelentést készít, amelyet az érdekelték részére megküld. A megegyezésről szóló jelentésben szereplő személyes adatokat a 5. § (5) bekezdése szerint kell kezelni.

(5) A beadvány alapjául szolgáló tényeket a kérelmezőnek, nyilatkozatának alapját jelentő tényeket az intézménynek kell bizonyítania.

(6) A kérelmező és az intézmény közötti megegyezés hiányában, az oktatási jogok biztosa az egyeztetési eljárás eredményét jelentésben rögzíti, és a (7)-(8) bekezdésben foglaltaknak megfelelően jár el.

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

(7) Amennyiben az intézmény a rendelkezésre álló adatok szerint a védett jogokkal kapcsolatos sérelmet saját hatáskörében nem szünteti meg, az oktatási jogok biztosa kezdeményezi (a továbbiakban: kezdeményezés) az intézmény vezetőjénél a jogsérelm, illetve a jogsérelm közvetlen veszélyének megszüntetését. A kezdeményezés rövid úton (távbeszélőn, faxon, számítógépes hálózat útján) is történhet, ez esetben a kezdeményezés időpontját, módját és tartalmát az ügyiraton – megfelelő határidővel – rögzíteni kell.

(8) Ha az oktatási jogok biztosa megítélése szerint a kezdeményezés nem vezetett, vagy ésszerűtlenül hosszú idő múlva vezetne eredményre, illetve a kezdeményezés feltételei hiányoznak, az oktatási jogok biztosa a jogsérelm, illetve annak közvetlen veszélye megszüntetése céljából ajánlást tesz (a továbbiakban: ajánlás) az intézménynek, továbbá az intézmény törvényességi felügyeletét, illetve irányítását ellátó szervnek (a továbbiakban: felettes szerv).

(9) Az intézmény, illetve a felettes szerv nyilatkozatáról, továbbá a kezdeményezésre, illetve az ajánlásra vonatkozó állásfoglalásáról és a megtett intézkedésről a kezdeményezés, illetve az ajánlás közlésétől számított 30 napon belül értesíti az oktatási jogok biztosát.

(10) Az oktatási jogok biztosa kezdeményezését, valamint ajánlását visszavonhatja, módosíthatja, illetve új kezdeményezést vagy ajánlást fogalmazhat meg.

(11) Az oktatási jogok biztosa a kezdeményezés, illetve az ajánlás eredményéről zárójelentést készít.

Az oktatási jogok biztosának hivatalból indított eljárása

8. §

(1) Amennyiben az oktatási jogok biztosa megállapítja, hogy a védett jogok sérelme, illetve annak közvetlen veszélye a jogi szabályozás vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze rendelkezése hiányosságaira vezethető vissza, a jogsérelm elkerülése, illetve megszüntetése érdekében a miniszternek javaslatot tesz (továbbiakban: javaslat) a jogszabály, vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze kiadására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére.

(2) A központi államigazgatási szerv, illetve országos hatáskörű szerv eljárásában hozott határozat esetében az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

9. §

(1) Az oktatási jogok biztosa a hivatal részéről eljáró személy észlelése, bejelentés vagy megkeresés alapján a miniszternek javaslatot tesz a Kt. 93. §-ának (2), (4)-(5) bekezdéseiben meghatározott és 107. §-ának (8) bekezdésében, valamint az Ftv. 105. §-ának (1)-(3) bekezdéseiben és a és a 115. §-ának (4)-(5) bekezdéseiben felsorolt intézkedések megtételére (hivatalból induló eljárás).

(2) A hivatalból induló eljárás feltétele, hogy a jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze, illetve az intézmény döntése, intézkedése, mulasztása súlyos, vagy az állampolgárok nagyobb csoportját érintő jogsérelmet okozzon, vagy annak közvetlen veszélyét idézze elő.

(3) Az oktatási jogok biztosa a tudomására jutott jogsértéssel kapcsolatban az eljárásra jogosult hatóságot megkeresi, bejelentést, illetve feljelentést tesz.

(4) A hivatalból indult eljárás során a 7. § (7)-(11) bekezdései, valamint a 8. § rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

(5) Az oktatási jogok biztosa e §-ban meghatározott eljárását éves munkaterv, illetve eseti döntés alapján végzi. Munkatervét a minisztérium hivatalos lapjában teszi közzé.

MUNKAANYAG
A KORMÁNY ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Az oktatási jogok biztosa éves beszámolója

10. §

(1) Az oktatási jogok biztosa a kérelemre vagy hivatalból lefolytatott eljárások tapasztalatairól, a kezdeményezések és ajánlások eredményességéről, jelentéseiről, javaslatairól, zárójelentéseiről és jogi állásfoglalásairól éves beszámolót készít a miniszternek. Az éves beszámolót a miniszter a tárgyévet követő naptári év első negyedévének végéig a minisztérium hivatalos lapjában teszi közzé.

(2) Az éves beszámoló a kérelmező, valamint az ügyben érintett más természetes személy személyes adatait kizárólag azok kifejezett hozzájárulása esetén tartalmazhatja.

Vegyes és záró rendelkezések

11. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatályba lépésével hatályát veszti az Oktatási Jogok Miniszteri Biztosa Hivatalának feladatairól és működésének szabályairól szóló 40/1999. (X. 8.) OM rendelet.

Budapest, 2007. július „ „

Dr. Hiller István
oktatási és kulturális miniszter